

UZYSKANIE ALIMENTÓW NA DZIECKO

Pojęcie alimentacji sprowadza się do zaspokojenia egzystencjonalnych i pozostałych potrzeb osoby uprawnionej, która sama nie jest w stanie ich zaspokoić.

Obowiązek alimentacyjny ciąży na krewnych w linii prostej i na rodzeństwie.

Dotyczy on krewnych wstępnych, czyli **rodziców, dziadków** oraz zstępnych, czyli **dzieci, wnuków**. Obowiązek ten opiera się przede wszystkim na więzach krwi, a nadto rozciąga na więzi powstające na skutek przysposobienia, a niekiedy powinowactwa.

Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dzieci znajduje uzasadnienie w więzi pokrewieństwa oraz opiera się na dostarczeniu dziecku środków utrzymania, a także wychowania.

Ukończenie 18 roku życia nie jest czynnikiem pozbawiającym dziecko prawa do alimentów.

Alimenty na dziecko przysługują do czasu osiągnięcia przez nie możliwości samodzielnego utrzymania się, co najczęściej związane jest z ukończeniem nauki.

Obowiązek alimentacyjny obciąża zstępnych przed wstępnymi, a wstępnych przed rodzeństwem; jeżeli jest kilku zstępnych lub wstępnych - obciąża bliższych stopniem przed dalszymi. Krewnych w tym samym stopniu obciąża obowiązek alimentacyjny w częściach odpowiadających ich możliwościom zarobkowym i majątkowym.

Niekiedy obowiązek alimentacyjny rodziców względem dzieci przechodzi na osoby zobowiązane w dalszej kolejności – np. na dziadków. Aby dziadkowie byli zobowiązani do alimentów na rzecz swoich wnuków, musi wystąpić sytuacja, w której wnuk znajduje się w niedostatku, a ponadto nie posiada rodziców lub jego rodzice nie są w stanie sprostać obowiązkowi alimentacyjnemu na stałe bądź czasowo.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od:
- usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz
- zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Przesłanki te wymagają udowodnienia dopuszczonymi w procedurze cywilnej dowodami (np. ze świadków, dokumentów czy przesłuchania stron).

Rodzic mający pełnoletnie dziecko a znajdujący się w bardzo ciężkiej sytuacji materialnej (np. nieposiadający zatrudnienia oraz oszczędności), ma możliwość zwolnienia się od alimentów na własne pełnoletnie dziecko.

W sytuacji, gdy pełnoletnie i zdrowe dziecko zakończyło edukację w szkole, nie kontynuuje nauki, a nie poszukuje pracy - zachodzi uzasadniona podstawa do uchylenia się od alimentów na nie.

Uchylenie obowiązku alimentacyjnego nie następuje samoistnie. Konieczne jest zainicjowanie w tym celu powództwa o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego.

W praktyce pod pojęciem alimentów rozumie się przeważnie **alimenty pieniężne**, tj. comiesięczny obowiązek zapłaty na rzecz dziecka stałej kwoty pieniężnej.

Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie albo wobec osoby niepełnosprawnej może polegać w całości lub w części **na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego**. W takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Alimenty mogą być dochodzone **na drodze sądowej** bądź za pomocą alternatywnych metod rozwiązywania sporów, w szczególności **mediacji**.

Pozew o alimenty wnosi się do sądu rejonowego właściwego dla miejsca zamieszkania powoda (dziecka) lub pozwanego (rodzica, od którego dochodzimy alimentów). Powodem jest dziecko, reprezentowane przez przedstawiciela ustawowego (rodzica).

Mediację można prowadzić na podstawie umowy o mediację (gdy postępowanie sądowe nie zostało wszczęte) bądź w oparciu o postanowienie sądu kierujące strony do mediacji. Uгода zawarta przed mediatorem i zatwierdzona przez sąd uzyskuje moc równą wyrokowi sądowemu.

W myśl art. 135 § 3 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego na zakres świadczeń alimentacyjnych nie wpływają świadczenia wychowawcze. **Świadczenie wychowawcze „500 plus” nie może w konsekwencji stanowić podstawy do przyznania alimentów w niższej wysokości.**

Strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych oraz strona pozwana w sprawie o obniżenie alimentów **nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych** (art. 96 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).